

Тарас ЖЕПЛІНСЬКИЙ

У книзі Буття змальовано картину створення перших людей: «Господь Бог утворив чоловіка з земного порошу та вдихнув йому в ніздрі віддих життя [...] Потім із ребра, що його взяв від чоловіка, утворив Господь Бог жінку» (Бут 2, 7.22). Ось так і були створені перші люди – Адам і Єва, які стали нашими прабатьками. А ми? Хто ж створив кожного з нас?

Одного разу під час катехизації семінарист запитав про це дітей:

– Як ви думаєте, діти, хто нас створив?

– Мама з татом, – впевнено відповіла більшість присутніх.

– Але чому ж тоді є такі батьки, які, бажаючи мати дитину, не можуть її зачати? – поцікавився семінарист.

– Тому що дух життя в кожную людину вдихає Господь Бог, – тихенько відповіла одна дівчинка.

І маленька мала рацію. Господь не перестав бути Творцем. Він створює людину і сьогодні. Але вже не Сам, як це було в Едемському саду. Тепер Він має співтворців – чоловіка й жінку. «Будьте плідні й множьте і наповняйте землю» (Бут 1, 28), – каже їм, благословляючи на співпрацю.

Як колись у раю із земного порошу Господь утворив тіло Адама, так і тепер у лоні жінки від запліднення двох статевих клітин утворюється тіло нової людини. І як колись в Едемі в утворене із землі тіло Господь вдихнув віддих життя, так і тепер не перестає його вдихати в ще навіть не народжене тіло маленької дитинки. Майбутні батьки можуть навіть не запідозрювати, що стали учасниками незбагненого таїнства – створення нової людини, а Господь вже її освячує. Вони ще навіть не здогадуються, що їхня любов принесла щедрий плід, а Бог вже знає його на ім'я. Навіть більше: «Перш, ніж я уклав тебе в утробі, я знав тебе» (Єр 1, 5а), – каже Творець. І, як колись у раю Адама і Єву закликав панувати над рибою морською, над птаством небесним і над усяким звіром, що рухається по землі (пор. Бут 1, 28), так і цього, який щойно поселився у лоні матері, Бог кличе до відповідальної місії: «Пророком для народів я тебе призначив» (Єр 1, 5б). Господь посилає дитину у сім'ю і довіряє її, беззахисну, опіці земних батьків. Що вони

зроблять із Божим даром: чи приймуть дитину, давши їй належне виховання, а чи відкинуть, бо «не готові», бо «не чекали», – питання вже до самих батьків. Господь все ж сподівається, що вони не знехтують його даром. Він довіряє дитину батькам. І тепер її майбутнє – у їхніх руках.

Християнське подружжя, без сумніву, буде відкритим на прийняття дару нового життя. Та не тільки. Воно ще й старанно створюватиме належні умови для повноцінного розвитку дитини, прекрасно усвідомлюючи, що «діти, подаровані їм Господом, належать передовсім Йому». Батьки-християни жертвовно любитимуть своїх дітей. Вони в жодному разі не вважатимуть дітей своєю «власністю» і не використовуватимуть їх лише як засіб для досягнення якоїсь іншої мети. Їхніми підручними засобами у вихованні дітей завжди будуть Біблія і Катехизм, які й навчатимуть їх, що «найкращим засобом виховання дітей є зріла християнська поведінка самих батьків, їхні взаємини між собою та з іншими членами родини та суспільства». Звідтам вони черпатимуть мудрість – не людську, але Божу. Разом з тим побожні батьки дослухатимуться й до повчань праведного Митрополита Андрея (Шептицького), який нагадує: «Як комусь Бог дав дітей, то поклав на нього великий обов'язок тих дітей побожно виховати. Колись на Страшному суді зажадає Бог строгого рахунку від тих батьків, що про своїх дітей мало що дбали». Бути мамою і татом – це не тільки «поставити дітей на ноги», не лише навчити їх «не наступити на ті граблі, на які самі наступили». Бути мамою і татом – це Боже покликання, це надзвичайно велика відповідальність. «Батьки покликані народити своїх дітей не лише для життя дочасного, а й для життя вічного», – пригадує св. Йоан Золотоустий. Господь чекає, що батьки виховують для Нього вірних слуг, які ставши священиками, вчителями, лікарями, спортсменами, будівельниками, прославлятимуть Його ім'я (пор. Пс 86, 9) і світитимуть радісно для Того, Хто створив їх (пор. Вар 3, 35).

«Де ж знайти таких батьків?» – запитаєте. А погляньмо на подружжя Луї та Марі-Зелі Мартен, які проживали у Франції у ХІХ ст. Від юності ці люди бажали посвятити себе Богові. Як і дехто з нас, Луї та Марі-Зелі вважали, що не заспокояться їхні серця, доки не зодягнуться в чернечі габіти. От вони й подались: він – до монастиря святого Бернарда, вона – до згромадження Сестер Милосердя святого Вінкентія. Але «дороги ваші – не мої дороги» (Іс 55, 8), – каже Господь. Вони так і не склали вічних монаших обітів, хоч і дуже цього бажали. Бог приготував для них іншу дорогу – дорогу подружнього життя. А Бог покличе, хто не піде (пор. Ам 3, 8)?!

Опівночі 13 липня 1858 року Луї та Марі-Зелі повінчалися. Спочатку молоде подружжя вирішило жити ангельським життям, як Пречиста Діва Марія та святий Йосиф. Але духівник їм пригадав про покликання до співтворчості з Господом у народженні дітей, і вони відкрилися на нього. У Луї та Марі-Зелі народилося дев'ятеро дітей. Четверо померли в ранньому віці, а п'ятеро дівчат стали монахинями. Одну із них, Терезу від Дитятка Ісуса, у 1925 році Церква канонізувала.

Батьки оточували дітей християнською любов'ю, кожного вечора цілою сім'єю клякали до молитви: «Господь дав мені батька і матір, більше гідних неба, ніж землі, – писала Тереза, – я мала щастя належати до незрівнянних батьків та народитись на святій землі». До святості Луї та Марі-Зелі Мартен ішли, не уникаючи подружжя, але освячуючи подружнє життя. Вони стали іконою подружнього життя, «домашньою Церквою». Св. Тереза згадувала: «Вистачало подивитися на батька, щоб зрозуміти, як моляться святі». Це святе подружжя сповнило на землі свою місію – вони самі і їхні діти стали громадянами небесного Єрусалиму. Про це засвідчила Церква устами Папи Франциска –

18 жовтня 2015 року на Площі святого Петра у Ватикані Луї та Марі-Зелі Мартен були проголошені святими. Вони зуміли преобразити земне у небесне. Тепер така можливість є в кожного християнського подружжя. Лишень би її не прогавити...

Тарас ЖЕПЛІНСЬКИЙ. «Ось я і діти, що їх дав мені Бог» (Іс 8, 18)//СЛОВО № 4 (64)
2015-2016. с.8-9